

Pamięć.pl 7-8/2016

Tylko trzy ruchy, trzy maźnięcia farbą lub kredą – aby nakreślić znak Polski Walczącej i wlać nadzieję w serca Polaków, pokazać, że jeszcze nie zginęła. Tak niewiele, a ile to wymagało odwagi... Jak zawsze w sierpniu kotwica jest jakby coraz bardziej widoczna w przestrzeni publicznej. Pojawia się na muralach, na koszulkach, nawet wytatuowana na ramieniu. To symbol polskiego podziemia, a Powstania Warszawskiego w szczególności. O kotwicy rozmawiamy z Andrzejem Gładkowskim – harcerzem i uczestnikiem powstania, który wspomina o czasach, gdy jej malowanie wiązało się z ogromnym ryzykiem. Nośmy ten znak z szacunkiem jako symbol pamięci i hołdu powstańcom, nie traktujmy go wyłącznie jako modnego ornamentu. O tamtych latach rozmawiamy też z innym uczestnikiem powstania, Edwardem Zamiarą.

W tym roku mija siedemdziesiąt lat od dramatycznych wydarzeń, które na trwałe zapisały się w dziejach Kielc. Po latach niemieckiej okupacji i koszmarze Zagłady w lipcu 1946 roku Żydzi ponownie stali się ofiarami mordów. Pogrom kielecki to mroczna karta w historii miasta. Mroczna nie tylko ze względu na grozę, lecz także nie do końca wyjaśniony przebieg, a szczególnie kwestię inspiracji. O tropach w tej sprawie pisze Martyna Grądzka-Rejak.

W sierpniu 1942 roku z ZSRR została ewakuowana armia gen. Władysława Andersa. Utworzona mimo licznych trudności i przeszkód stawianych przez Stalina, w ciągu następnych lat wojny odegrała istotną rolę w zachodnim teatrze działań wojennych. Plan Naczelnego Wodza, gen. Władysława Sikorskiego, wobec tych sił był jednak pierwotnie zupełnie inny. Kulisy ewakuacji andersowców opisuje Sławomir Kalbarczyk.

W numerze wspominamy także dwie postaci symboliczne dla historii polski XX wieku. Małgorzata Żuławnik, w rocznicę męczeńskiej śmierci, opowiada o niezwykle wszechstronności, zmyśle organizacyjnym i determinacji św. Maksymiliana Kolbego, który m.in. potrafił od zera zbudować koncern wydawniczy i uruchomić istniejący do dziś ruch religijny. Drugą postacią jest [Anna Walentynowicz](#). Nieznane dotąd szczegóły dotyczące jej pochodzenia i lat dzieciństwa poznał, przeanalizował i opisał Igor Hałagida. Życiorys Anny Solidarność – jak często bywa nazywana – to nie tylko wątki związane z walką o wolne związki zawodowe. To także dramatyczna historia związana z wydarzeniami, do których doszło w jej rodzinnych stronach – ludobójstwem

Polaków na Wołyniu i w Galicji Wschodniej dokonanych przez Ukraińców. Jak zauważył autor, ta nietuzinkowa postać może się stać łącznikiem między Polską a Ukrainą w trudnym konflikcie pamięci. W rocznicę masakry na Kresach prezentujemy także w numerze wystawę przygotowaną przez lubelski oddział IPN.

Do numeru dołączyliśmy - oprócz płyty z filmami dokumentalnymi - zestaw emblematów na rocznicę Powstania Warszawskiego. Korzystając z nich - nie tylko podczas uroczystości - pamiętajmy, co symbolizują. Pamiętajmy o tych, dzięki którym możemy je dziś z dumą i bez strachu nosić.

Zapraszam do lektury!

Redaktor naczelny
Andrzej Brzozowski

[Uwaga! Korzystając z tej strony akceptują Państwo regulamin Biblioteki Cyfrowej.](#)

PLIKI DO POBRANIA

SPIS TREŚCI NUMERU
3.13 MB

Pamięć.pl 7-8/2016
53.99 MB

Drukuj

Generuj PDF

Powiadom

Liczba wejść: 22618, od Data
publikacji 06.08.2016